

ЦЕНТРАЛИЗОВАННАЯ РЕЛИГИОЗНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ
ДУХОВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ МУСУЛЬМАН
РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

ЦЕНТРАЛИЗОВАННАЯ МУСУЛЬМАНСКАЯ
РЕЛИГИОЗНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ
СОВЕТ МУФТИЕВ РОССИИ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСЕ МӨСЕЛМАННАРЫ ДИНИЯ НЭЗАРӘТЕ РӘИСЕ,
РОССИЯ МӨФТИЛӘР ШУРАСЫ РӘИСЕ

МӨФТИ ШӘЕХ

РАВИЛ ГАЙНЕТДИННЕН

ГЫЙД ӘЛ-ӘДХА — КОРБАН ГАЕТЕ

МӨНӘСӘБӘТЕ БЕЛӘН

МӨРӘЖӘГАТЬНАМӘСЕ

Мәскәү
Һижри белән 1442 елның
10нчы зөлхиджә көне
20 июль 2021 ел

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

БИСМИЛЛӘҺИР-
РАХМӘӘНИР-РАХИИИМ!

Рәхимле, шәфкәтьле Аллаһ исеме белән!

Жирдәге вә күк йөзәндәге бар мәхлүкат тарафыннан макталучы галәмнәрнең Хужасы Аллаһу Сөбханәһу вә Тәгаләгә мактау булсын! Пәйгамбәр-ребез Мөхәммәт салләллаһу галәйһи вә сәлламгә, аның гаиләсенә, сәхабәләренә һәм Кыямәт көненә кадәр алар юлында булучыларга Раббыбызның рәхмәте ирешсен!

Бүгенге бөек көндә сезне ихластан сәламләргә рәхсәт итегез:

Әссәләмү галәйкүм вә рахмәтуллаһи вә бәрәкәтүһ!

Аллаһы Тәгаләдән иминлек,

Аның рәхмәте һәм бәрәкәте булсын!

КАДЕРЛЕ ДИН КАРДӘШЛӘРЕМ!

Россия Федерациясе мөселманнары Диния нәзарәте исемәннән һәм үз исемәннән Мәккәгә хаж төгәлләнгәнлекне белдерүче бөек мөселман бәйрәме Гыйд әл-Әдха (Корбан гаете) белән тәбрикләргә рәхсәт итегез.

Әлеге бәйрәмнең тарихы һәм бу көннәрдә хажилар үти торган йолалар безне Ибраһим галәйһиссәлам вә аның улы Исмағыйл галәйһиссәлам тарихына тоташтыра. Ибраһим галәйһиссәлам тәһид, ягъни Аллаһның табынуга лаек булган бердәнбер зат икәннен халыкка житкерүче, бераллыкны кайтаручы пәйгамбәр булды. Улы Исмағыйл галәйһиссәлам белән алар Кәғбәтуллаһны торгыздылар.

Зөлхижжә аеның изге көннәрендә Ибраһим пәйгамбәргә ияреп, Галәмнәрнең хужасыннан иманыбызны ныгытуын, йөрәкләребезне пакълавын, туры юлга күндерүен сорап дога кылабыз.

Аллаһы Тәгалә бүгенге бәйрәм көнен бөек гыйбадәт — корбан чалу йоласы белән билгеләгән. Бу йоланы үтәп, Раббысына күндәмлеген һәм Аны яратуын белгертеп, фида кылуның иң югары дәрәжәсен күрсәткән Ибраһим пәйгамбәр үрнәгенә иярәбез. Игелекле гамәлләребез, шул исәптән чалынган һәм мохтажларга өләшәнгән корбанлыкларыбыз, ихлас инануыбыз һәм тәкъвалыгыбыз күрсәткече булсын иде.

Гыйд әл-Әдха бәйрәме гаделлек тантанасына олуг өлеш кертә һәм жәмгыятьтә туганлык, үзара ярдәм һәм бердәмлек хисләрен уята.

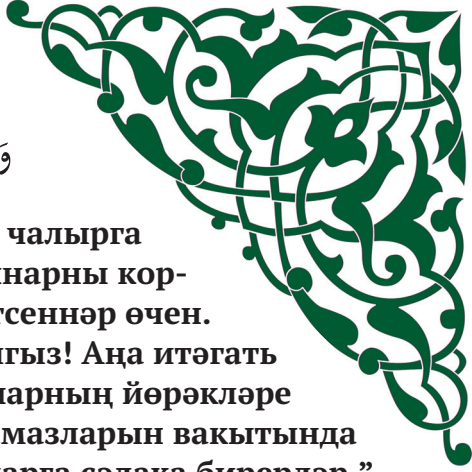

Мөхәммәт ﷺ үзенә хушлашу вәгазәндә: “Бер мөселман башка бер мөселманга туган һәм бар мөселманнар үзара кардәшләр! Бүгенге сөйләвем хәзерге заманга гына кагылмый, бу билгеләнеш һәр чор өчен”, – дигән.

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ
رَبِّهِمَ الْأَنْعَامِ ۗ فَإِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا ۗ وَبَشِّرِ
الْمُخْبِتِينَ. الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ

قُلُوبِهِمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَى مَا أَصَابَهُمْ
وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

“Барча мөэмин жәмәгате өчен корбан чалырга урын кылдык, Без аларга биргән хайваннарны корбан итеп чалганда Аллаһ исемен зикер итсеннәр өчен. Сезнең Раббыгыз бер Аллаһ бит, Аңа буйсыныгыз! Аңа итәгать итүчеләрне шатландыр. Аллаһ зикер ителсә, аларның йөрәкләре тетрәр һәм ирешкән бәла-казага сабыр итәрләр, намазларын вакытында үтәрләр, Без биргән малдан Аллаһ күрсәткән урыннарга сәдака бирерләр.”

(22: 34–35)

Бу көнне олылау зур ватаныбызның бар халкына рухи тупланыш һәм берлек буларак хезмәт итәр дип чын күңелдән өметләнәм.

“Корбан” сүзе гарәпчәдән “якынаю”, “якын булу” дигәнне аңлата. Дини билгеләмә буларак, бу Аллаһы Тәгаләгә якынаю һәм гыйбадәт кылу нияте белән билгеле бер вакытта хайванны корбан итеп чалуны аңлата. Корбан чалу Исламда мал-мөлкәт белән кылына торган гыйбадәт төрләренең берсе. Ул Аллаһы Тәгаләгә биргән нигъмәтләре өчен шөкрәна белгертү. Әлеге йоланы үтәп, без Аллаһка күндәмлегезне күрсәтәбез.

Галәмнәрне бар кылучыга якынайтачак корбан чалу гыйбадәтен үтәргә теләүчеләргә Аллаһы Тәгаләдән теләктәшлек күрсәтүен сорыйм.

КАДЕРЛЕ ДИН КАРДӘШЛӘРЕМ!

Быел мөселманнарның күпчелеге хаж гамәлләрен башкарырга Мәккәгә бару мөмкинлегеннән мәхрүм. Күпчелегебез вәжиб булган бәйрәм намазын Жәмигъ мәчетебездә үтәү мөмкинлегеннән мәхрүм. Бу югалтуларны һәрберебез хикмәт һәм буйсынучанлык белән кабул итсен иде.

Динебез кануннары буенча, һәр балигъ, ирекле, сәламәт мөселман, физик һәм матди яктан мөмкинлеге булса, гомерендә бер мәртәбә хаж йолаларын үтәр өчен Мәккәгә барырга бұрычлы. Бер шарт белән: үзе хаж кылу дәвамында гаиләсе яки аның карамагындагы якыннары мохтажлык кичермичә яшәрлек итеп, аларны тәэмин итеп киткән очракта. Бу мөселманнарга йөкләнгән, хәтта хаж кылу таләбе дә үзгәртә алмый торган, якыннары кайгыртуның гажәеп зур җаваплылыгын белгертә.

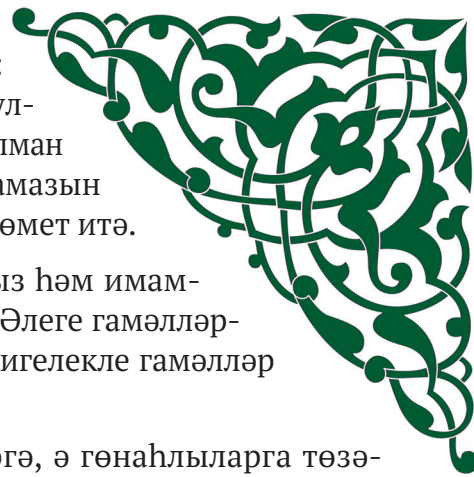
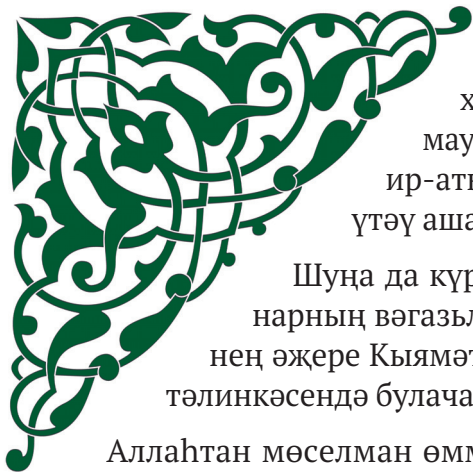
Галимнәр өммәтебезнең яшәү шартларына һәм ихтыяжларына үтә дә игътибарлы булган, мөхәллә өчен файдалы булып өчен дини омтылышларында максатларны һәрвакыт дәрәс куйган. Коронавирус пандемиясе аркасында жир йөзәндәге күпчелек сыман ук, илебезнең мөселманнары да быел хаж кылу мөмкинлегеннән мәхрүм. Хаж өчен дип тупланган мөмкинчелекләребезне, хаж кылу өчен капкалар биклә дөвәрдә, өммәтебез файдасына юнәлтергә чакырам. Монның өчен Аллаһ иң хәерлесе белән кайтарачак, иншәАллаһ.

КАДЕРЛЕ ДИН КАРДӘШЛӘРЕМ!

Әлхәмдүлиллә, бүгенге көнебездә күпчелегебез жәмигъ мәчетләрдә жомга намазларын уку мөмкинчелегенә ия. Бер хәдисендә Аллаһның илчесе Мөхәммәд ﷺ жомга намазын “хажж әл-мәсәкин”, ягъни мескеннәрнең

хажы дип атаган. Бу шуны аңлата:
хаж кылуда тарлык, мөмкинлек бул-
мауны кичерүче кешеләр балигъ мөселман
ир-аты өчен фарыз кылынган жомга намазын
үтөү аша юана һәм Аллаһның рәхмәтенә өмет итә.

Шуңа да күрә, жомга намазларында булыгыз һәм имам-
нарның вәгазьләрен игътибар белән тыңлагыз. Әлеге гамәлләр-
нең әжере Кыямәт көнендә, һичшиксез, үлчәүнең игелекле гамәлләр
тәлинкасендә булачак.

Аллаһтан мөселман өммәтенә тәкъваларны дәрәжәләргә, ә гөнаһлыларга төзә-
лергә ярдәм итәчәк зирәк акыл бирүен сорыйм. Аллаһы Тәгаләдән яхшылыкка омты-
лырга һәм начарлыктан тыелырга ярдәм итүен сорыйм. Чөнки шушы изге максатны тормышка
ашыру өммәтебезнең яшәү мәгънәсе бит:

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

**«Сез халык арасына чыгарылган иң хәерле өммәт булдыгыз. Яхшылыкка
чакырасыз, яманлыктан тыясыз, Аллаһка иман китерәсез» (3: 110).**

Аллаһы Тәгаләдән барыбызга да ныклы сәламәтлек, гаилә бәхете, бәрәкәт, игелекле эшләрдә
уңышлар, ә Ватаныбызга тынычлык, тотрыклылык һәм үсеш, бар сынауларны, шул исәптән кур-
кыныч авыру сынавын узарга ярдәмен сорап ялварам.

Гыйбадәтләребез, корбаннарыбыз һәм бар игелекле гамәлләребез кабул булсын! Гыйд әл-Әдха
бәйрәме бәрәкәтендә Раббысына сыенган вә итәгать иткән һәр жан сөенсен, йортларыбыз иман
нуры белән нурлансын!

Корбан гаите мөбарәк булсын!

Раوي عيسى الدين

Мөфти шәех Равил Гайнетдин,
Россия Федерациясе мөселманнары
Диния нәзарәте рәисе,
Россия мөфтиләре шурасы рәисе

